

Детален прашалник кој може да ѝ послужи на Вашата компанија за интерна самопроцена на подготвеноста за исполнување на обврските кои произлегуваат од СВAM.

Прашалникот е дизајниран да ви помогне да ги идентификувате силните страни и недостатоците во вашите тековни процеси и да креирате акциски план.

Прашалник за компаниска самопроцена за СВAM

(Механизам за прилагодување на јаглеродната граница)

Цел на прашалникот: Овој прашалник е интерна алатка за самоевалуација. Неговата цел е да ѝ помогне на вашата компанија да го процени степенот на подготвеност за СВAM регулативата, да ги идентификува клучните области каде што се потребни подобрувања и да ги испланира следните чекори за усогласување.

Секција А: Основни информации и идентификација на производи

1. **Име на компанијата:** _____
2. **Одговорно лице за СВAM (име и позиција):** _____
3. **Дали вашата компанија извезува производи во Европската Унија?**
 - Да
 - Не (Ако одговорот е „Не“, СВAM моментално не се однесува директно на вас.)
4. **Наведете ги производите што ги извезувате во ЕУ и нивните соодветни Царински тарифи (CN кодови):**
 - Производ 1: _____ (CN код: _____)
 - Производ 2: _____ (CN код: _____)
 - Производ 3: _____ (CN код: _____)

(Додајте редови по потреба)

5. **Дали некој од вашите извозни производи спаѓа во следниве СВAM сектори?**
 - Железо и челик
 - Алуминиум
 - Цемент
 - Вештачки ѓубрива
 - Електрична енергија
 - Водород

- [] Ниту еден од наведените (Ако е итиклирано ова поле, СВAM сè уште не се однесува на вас, но следете ги идните проширувања на листата.)
-

Секција Б: Разбирање на обврските и процесите

- Како би го оцениле нивото на познавање на СВAM регулативата во вашата компанија?**
 - [] Високо (Добро ги разбираме сите аспекти)
 - [] Средно (Ги знаеме основите, но потребни ни се детали)
 - [] Ниско (Сме слушнале, но не ги знаеме обврските)
 - [] Немаме познавање
 - Дали сте свесни дека обврската за известување и плаќање кон ЕУ е на увозникот, но дека тој ќе ги бара податоците од вас како производител?**
 - [] Да
 - [] Не
 - Дали го разбирате концептот на „вградени емисии“ (embedded emissions)?**
 - [] Да, ги разбираме и директните и индиректните емисии.
 - [] Делумно, потребни ни се појаснувања.
 - [] Не, не го разбираме концептот.
-

Секција В: Техничка подготвеност – Следење и пресметка на емисии

ДИРЕКТНИ ЕМИСИИ (SCOPE 1): Емисии од сопствени извори во рамки на фабриката

- Дали систематски ја следите потрошувачката на горива (пр. природен гас, мазут, јаглен, нафта) во вашиот производствен процес?**
 - [] Да, имаме прецизни податоци (на пр. во m³ или тони).
 - [] Следиме, но податоците не се целосни или систематизирани.
 - [] Не ја следиме потрошувачката на горива.
- Дали ги следите емисиите кои настануваат од самите хемиски процеси (process emissions), доколку е применливо (на пр. калцинација при производство на цемент)?**
 - [] Да, имаме систем за мониторинг.
 - [] Не, но процесот е релевантен за нас.
 - [] Не е применливо за нашето производство.

ИНДИРЕКТНИ ЕМИСИИ (SCOPE 2): Емисии од потрошена електрична енергија

11. Дали ја следите вкупната потрошувачка на електрична енергија (во MWh) за производството на СВММ производите?

- [] Да, имаме точни и документирани податоци од сметки или мерни уреди.
- [] Имам податоци за вкупна потрошувачка на ниво на фабрика, но не и по производ.
- [] Немаме прецизни податоци.

12. Дали го знаете потеклото на електричната енергија што ја користите?

- [] Да, поврзани сме на националната дистрибутивна мрежа.
- [] Да, користиме и сопствено производство (на пр. соларни панели).
- [] Не сме сигурни.

СИСТЕМ И ПРЕСМЕТКА:

13. Дали имате воспоставено централизиран систем (софтвер, Excel табели) за собирање, чување и обработка на податоците за потрошувачка на енергенс и емисии?

- [] Да
- [] Во процес на воспоставување
- [] Не

14. Дали сте способни да ги пресметате вградените емисии по единица производ (на пр. kg CO₂ по тон челик) согласно методологијата пропишана од ЕУ?

- [] Да, можеме да го направиме тоа.
- [] Потребна ни е стручна помош/обука за методологијата.
- [] Не знаеме како да ја направиме пресметката.

Секција Г: Внатрешна организација и комуникација

15. Дали сте назначиле лице или тим во компанијата кој е формално одговорен за СВММ усогласување?

- [] Да (Оддел: _____)
- [] Не, но планираме.
- [] Не

16. Дали имате воспоставено комуникација со вашите увозници/партнери во ЕУ во врска со нивните СВММ барања за податоци?

- [] Да, веќе разговаравме и ги знаеме нивните потреби.
- [] Да, тие нè контактираа, но сè уште не сме размениле детали.
- [] Не, сè уште не сме иницирале комуникација.

17. Дали сте спровеле интерни обуки за вработените (од производство, финансии, менаџмент) за важноста и обврските од СВММ?

- [] Да

- [] Планираме во блиска иднина.
 - [] Не
-

Секција Д: Стратегија и идни чекори

18. Врз основа на овој прашалник, кои се трите најголеми предизвици или недостатоци за вашата компанија во однос на СВМ?

1.

2.

3.

19. Дали вашата долгорочна бизнис стратегија вклучува планови за декарбонизација (на пр. инвестиции во енергетска ефикасност, обновливи извори на енергија, модернизација на технологија)?

1. Да, имаме конкретен план.
2. Размислуваме за тоа, но немаме формален план.
3. Не, тоа не е приоритет во моментов.

20. Кои се вашите следни чекори за да ја подобрите подготвеноста за СВМ?

1. Барање на надворешна консултантска помош
 2. Спроведување на детални обуки за вработените
 3. Воведување на софтвер за следење на емисии
 4. Интензивирање на комуникацијата со ЕУ партнерите
 5. Друго: _____
-

Заклучок од самопроценката:

Резултатите од овој прашалник треба да послужат како основа за креирање на интерен акциски план со јасно дефинирани одговорности, рокови и потребни ресурси за целосно усогласување со СВМ. Проактивниот пристап е клучен за задржување на конкурентноста на пазарот на ЕУ.